

Videregående Programmering (02324)

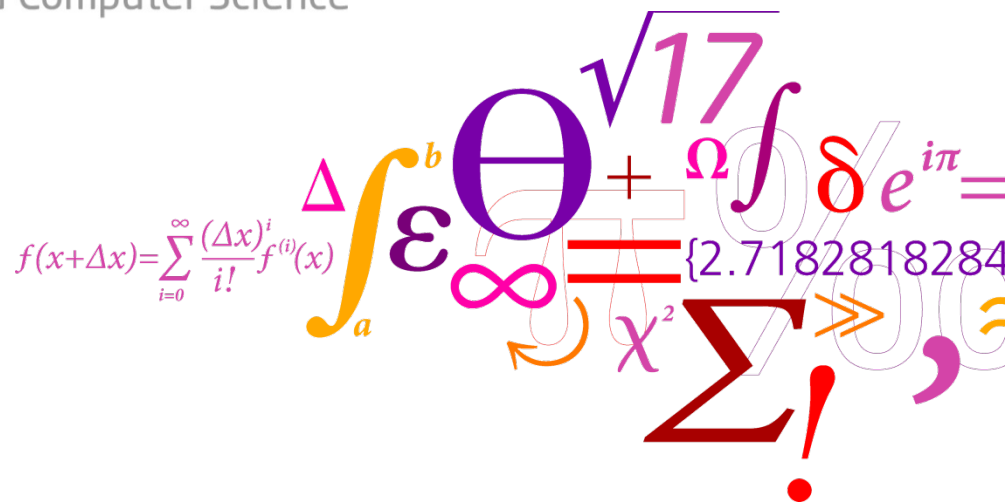
Projekt i software-udvikling (02362)

Forår 2021

Ekkart Kindler

DTU Compute

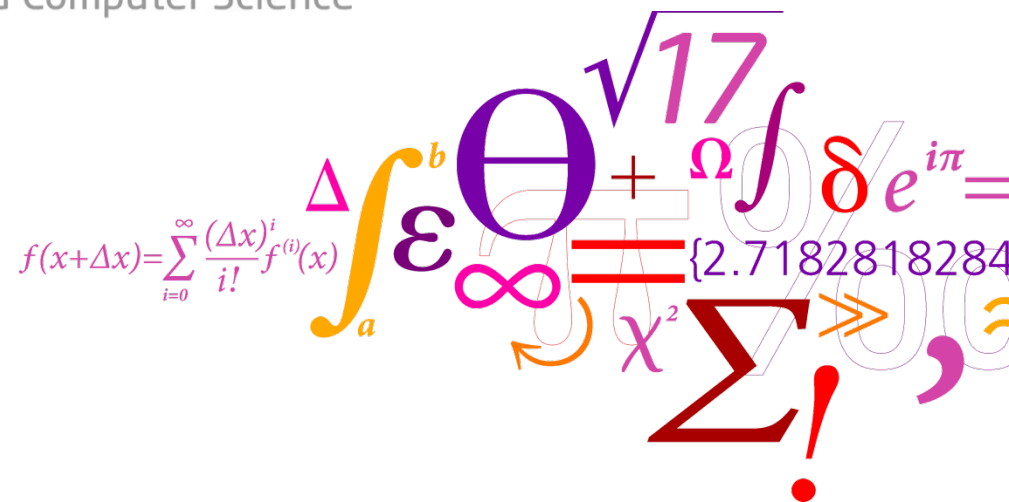
Department of Applied Mathematics and Computer Science

I. Introduktion

DTU Compute

Department of Applied Mathematics and Computer Science

Indtil nu (1. semester):

- **Kendskab** til nogle programmerkonstrukter
- Basale **færdigheder** i programmering

Efter dette kursus

- **Programmererfaring** med et lidt større projekt
- **Kendskab** til nogle yderlige programmerkonstrukter
- **Erfaring** med god programmeringsstil
- **Erfaring** med at debugge projekter
- **Lidt erfaring** med databaser

Lektionsplan (foreløbig)

Projekt i software-udvikling (02362): Lektionsplan og Materiale — Mozilla Firefox

Homepage - 02362 Project in S... Projekt i software-udvikling (02362) +

www2.compute.dtu.dk/c... 110% Search

02362: PROJEKT I SOFTWARE-UDVIKLING (F21)

Lektionsplan og Materiale

Dette er en foreløbig plan til kurset **Projekt i software-udvikling (02362)** som foregår i forår 2021.

Kurset starter tirsdag, den **2. februar, kl. 13⁰⁰ online (se adgangsinformation på DTU Learn)**.

Skemaet nedenfor viser en foreløbig lektionsplan og plan for afleveringerne. Materialet til forelæsninger, øvelser og opgaver vil være tilgængelig her. Materiale bliver opdateret løbende. Ændringerne som sker efter den første forelæsning bliver logget på på en **særlig webside**, så at det er nemmere at spotte nyt materiale.

Bemærk at der er forskellige typer opgaver:

- A: skal afleveres via DTU Learn
- O: kan afleveres via DTU Learn (men aflevering er optional/frivilligt) -->
- V: Skal vises og forklares til underviseren (hjælpeleerere) under øvelsestimen

Afleveringer af opgaver er via DTU Learn, senest tirsdag, kl. 12 (undtagen hvis der er angivet noget andet). Opgaver af type V skal studerende (grupper) skal være parat at forklare deres løsning til underviseren samme dag under undervisningen (især opgaver af type V).

Bemærk at planen kan stadigvæk ændres.

Week	Emne	Opgave	Aflevering	Notes
1 (KU 5) 2. 2.	F: Introduktion og overblik over software design (PiSU-L01.pdf) P: Præsentation af projektet og dannelse af grupper til projektet (PiSU-projekt.pdf)	Opgave V1 (til 9.2.): Projektforståelse, softwarearkitektur og opstart af RoboRally-softwareprojektet (se detaljerede instrukser her)		Her er den første forelæsning skal I installere Java 8 og IntelliJ på jeres egne computere (lige som i tidligere kurser)
2 (KU 6) 9. 2.	F: Konceptuel modellering og domæne modeller P: Projektdiskussion med diskussion af uddrag af modeller .	Opgave V2 (til 16.2.): RoboRally: Automatisk spil af nogle træk Opgave A1 (til 23.2.): Taksonomi og domæne model	Opgave V1 (se her)	Her er lidt mere information om RoboRally og spillets regelsæt som PDF-fil.
3 (KU 7) 16. 2.	F: Design pattern, kommandoer, MVC (uddybning) og JavaFX [JavaFX] P: Projektdiskussion	Opgave V3 (til 2.3.): Eksekvering af program med brugerinteraktion (udvidelse af opgave V2)	Opgave V2	
4 (KU 8) 23. 2.	F: Collections og generics. Rapportskrivning [JavaFX], [JAPI:Collections] P: Projektdiskussion	Opgave A2 (til 9.3.): Projektdefinition med kravanalyse	Aflevering A1 (via DTU Learn): Taksonomi og domæne model	
5 (KU 9) 2. 3.	F: Exceptions [JT:Exceptions], Brugergrenseflade (JavaFX) [JavaFX]	Opgave A3 (til 23.3.): Første prototype af RoboRally-spillet med fokus på spillelogik	Opgave V3	
6 (KU 10) 9. 3.	F: Databasetilknytning [JT:Exceptions]	Opgave V4a, (til 6.4.): Databasetilknytning af RoboRally (udvidet prototype)	Aflevering A2 (via DTU Learn): Projektdefinition med kravanalyse	

<http://www2.compute.dtu.dk/courses/02324/f21>
<http://www2.compute.dtu.dk/courses/02362/f21>

Sæt et bogmærke til denne side i jeres browser!

- Forelæsning
 - Introduktion og motivation
 - Software design (overblik)
- Projektdiskussion
- Øvelser: Opgave V1

Senere er der også nogle afleveringer (via DTU Learn med faste afleveringsdatoer): **A-opgaver**

Bemærk at opgaven ikke skal afleveres, men **vises til underviseren næste gang: V-opgave!**

- Forelæsninger
- Øvelser
 - på DTU og
 - hjemmearbejde
- Opgaver (afleveringer)

- Projektarbejde

- Sammen med DB-kursus (02327)

Bemærk at kurset 02362 er 5 ECTS point. Det betyder at der forventes ca. **5 timer arbejde per uge ved siden af** undervisningstimerne!

At blive en god softwareudvikler kræver erfaring!

Bemærk at kurset 02324 er 10 ECTS point. Langt hen ad vejen følger forløbet 02362, men sidst i 13-ugers perioden kommer der nogle ekstraemner til deltagere af 02324.

Kurset 02324 fortsætter i juni-perioden (med fokus på web-programmering).

- (Java) Interfaces
- Datatyper
 - egne
 - brug af indbyggede datatyper i Java
- Rekursion
- Exceptions
- Generics
- Tests

Dette år starter vi med projekt-relaterede opgaver fra uge 1. Nogle "basale emner" kommer senere eller ved siden af!

- Modelling (domæne og designmodeller)
- God stil og skik i programmering
- Java docs
- Design pattern
- Model-View-Controller-princippet (MVC)
- Brugerdialog og inputvalidering (regulære udtryk)
- Filer
- Threads
- Tilknytning til database (→ 02327)

+ nogle ad hoc emner:
sig til, hvis I mangler
noget eller har brug for
nogle detaljer!

Kun til 02324:

- Thread programmering
- Web programmering

```
class Pos {  
    int x;  
    int y;  
}  
  
class PosName {  
    String name;  
    Pos pos;  
    public PosName(String name, Pos pos) {  
        this.name = name;  
        this.pos = pos;  
    }  
}
```

Denne kode er ikke pæn!

Kun et teknisk eksempel,
som opfriskning af nogle
begreber og tænkemåder!

```
class Test {  
    public static void main(String[] args) {  
        Pos pos1 = new Pos();  
        pos1.x = 1;  
        pos1.y = 2;  
  
        Pos pos2 = pos1;  
        pos2.x = 3;  
        pos2.y = 4;  
    }  
}
```

Hvilke værdier har
 pos1.x, pos2.x,
 pos1.y og pos2.y
 når programmet når her?
Og hvorfor?

→ Se diskussion på tavlen!

```
PosName posName1 = new PosName("position 1", pos1);  
PosName posName2 = new PosName("position 2", pos2);
```

```
Pos[] posArray = new Pos[10];  
for (int i = 0; i < posArray.length; i++) {  
    posArray[i].x = i;  
    posArray[i].y = i;  
}
```

```
posArray[1] = pos1;  
posArray[2] = pos2;
```

Hvordan ville
værdierne se ud her?

Hvordan ville
værdierne se ud her?

Og hvorfor?

- Tænk over det
- Dan jer en "mentalt model" hvad der foregår
- Diskuterer vi sammen i live-session senere!

```
PosName posName1 = new PosName("position 1", pos1);  
PosName posName2 = new PosName("position 2", pos2);
```

```
Pos[] posArray = new Pos[10];  
for (int i = 0; i < posArray.length; i++) {  
    posArray[i] = new Pos();  
    posArray[i].x = i;  
    posArray[i].y = i;  
}
```

```
posArray[1] = pos1;  
posArray[2] = pos2;
```

Hvordan ville
værdierne se ud her?

→ Se diskussion på "tavlen" i
live-diskussionen senere!

II. (Software) Design (Del 1)

Bare for at være
sikker på at vi ikke
taler om GUI layout
design.

DTU Compute

Department of Applied Mathematics and Computer Science

$$f(x+\Delta x) = \sum_{i=0}^{\infty} \frac{(\Delta x)^i}{i!} f^{(i)}(x)$$
$$\int_a^b \epsilon \Theta + \Omega \int \delta e^{i\pi} = \{2.7182818284\}$$
$$\chi^2 \sum ! > ,$$

Analysen drejer sig **kun** om
HVAD (engl. **WHAT**) softwaren skal gøre
(ud fra brugerens synsvinkel)

Analysen siger **ikke noget** om
HVORDAN (engl. **HOW**) softwaren
skal realiseres og implementeres

- **Design** (og implementering) taler om **HVORDAN** (**HOW**) software skal realiseres
- Design taler om det overordnede struktur af softwaren (dens **arkitektur**): hovedkomponenterne, deres interfaces og hvordan de spiller sammen
- Det kaldes på engelsk også for "programming in the large"

Her kan vi kun tale om nogle enkelte aspekter og principper af design og arkitektur! Og vi kommer tilbage til det hele tiden – også rent praktisk i selve projektet.

Conceive

Analyse

Design

Design

Implement

"Programming"
(lidt enkelt sagt)

Operate

“Hvad” skal
softwaren
gøre?

“Hvordan” er
softwaren
realiseret?

WHAT

HOW

Realiteten er mere
kompliceret, men at
adskille **“what”** og
“how” i jeres hoved er
et første.

2. Design patterns

Oprindeligt, kom begrebet
fra: Alexander et al. 1977.

Design patterns (i softwareudvikling) er den destillerede erfaring af softwareudviklings-eksperter hvordan man løser standardproblemer i software-design.

Freeman & Freeman kalder
det “experience reuse”
(genbrug af erfaring)!

De kaldes ofte for “Gang of Four” (GoF / Go4).

- Gamma, Helm, Johnson, Vlissides:
Design Patterns. Addison-Wesley 1995.
- Eric Freeman, Elisabeth Freeman:
Head First Design Patterns. O'Reilly
2004 [FF]
- ...

Name and classification

Observer, object, behavioural

Vi følger
nogenlunde GoF

Intent

”Define a one-to-many dependency between objects so that when an object changes all its dependents are notified and updated automatically” [GoF].

Also known as

Dependents, Publish-Subscribe, Listener

Motivation

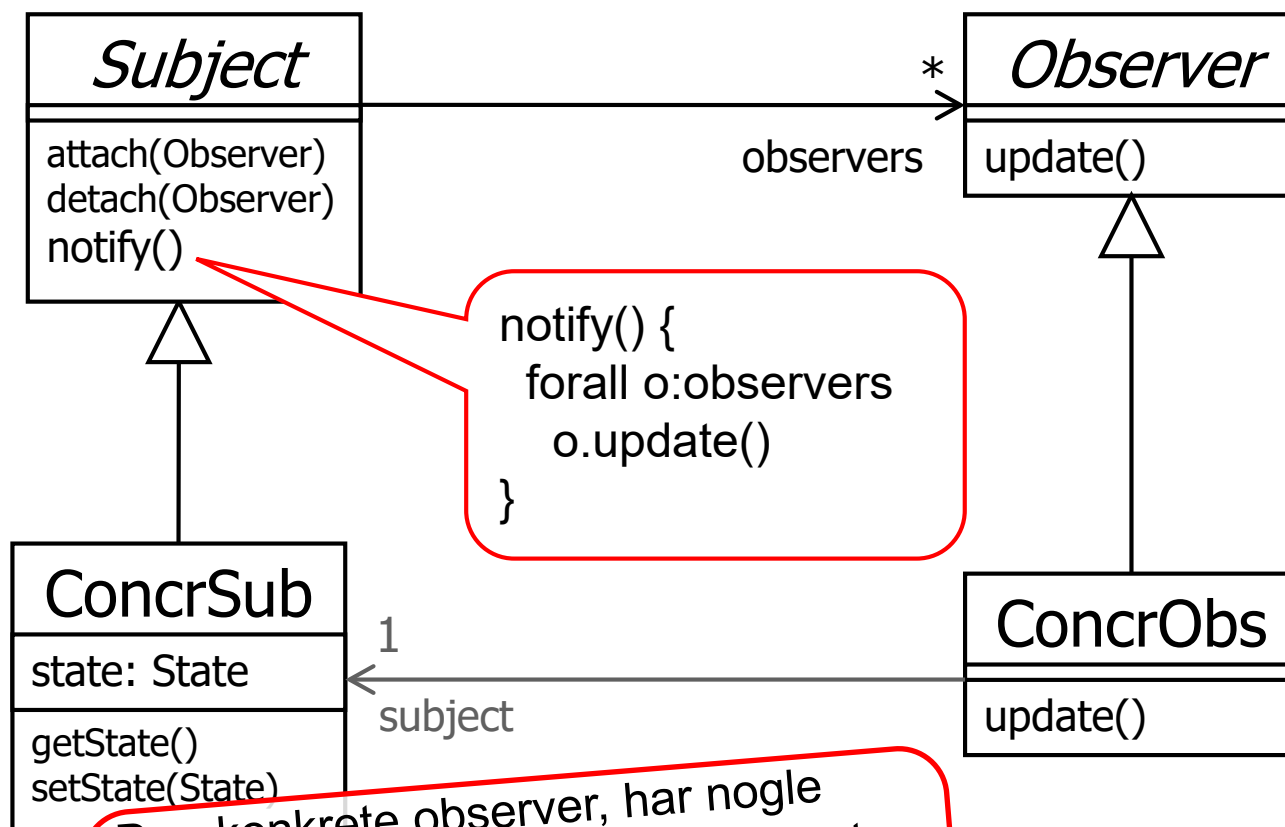
[...] maintain consistency between related objects without introducing tight coupling (which increases reusability) [...]

Typical Example

... update views when the underlying model changes ...

Se også MVC senere.

Structure

Nogle gange har update-metoden endnu flere parameter som beskriver hvordan subjektet har ændret sig.

Den konkrete observer, har nogle gange ikke reference til det konkrete subjekt. I disse tilfælde, har update-metoden en parameter, som er det subjekt som har ændret sig.

Participants (see structure)

~ GoF

■ Subject

- knows its observers
- provides an interface for attaching and detaching Observer objects

■ Observer

- defines the updating interface for being notified

■ ConcreteSubject

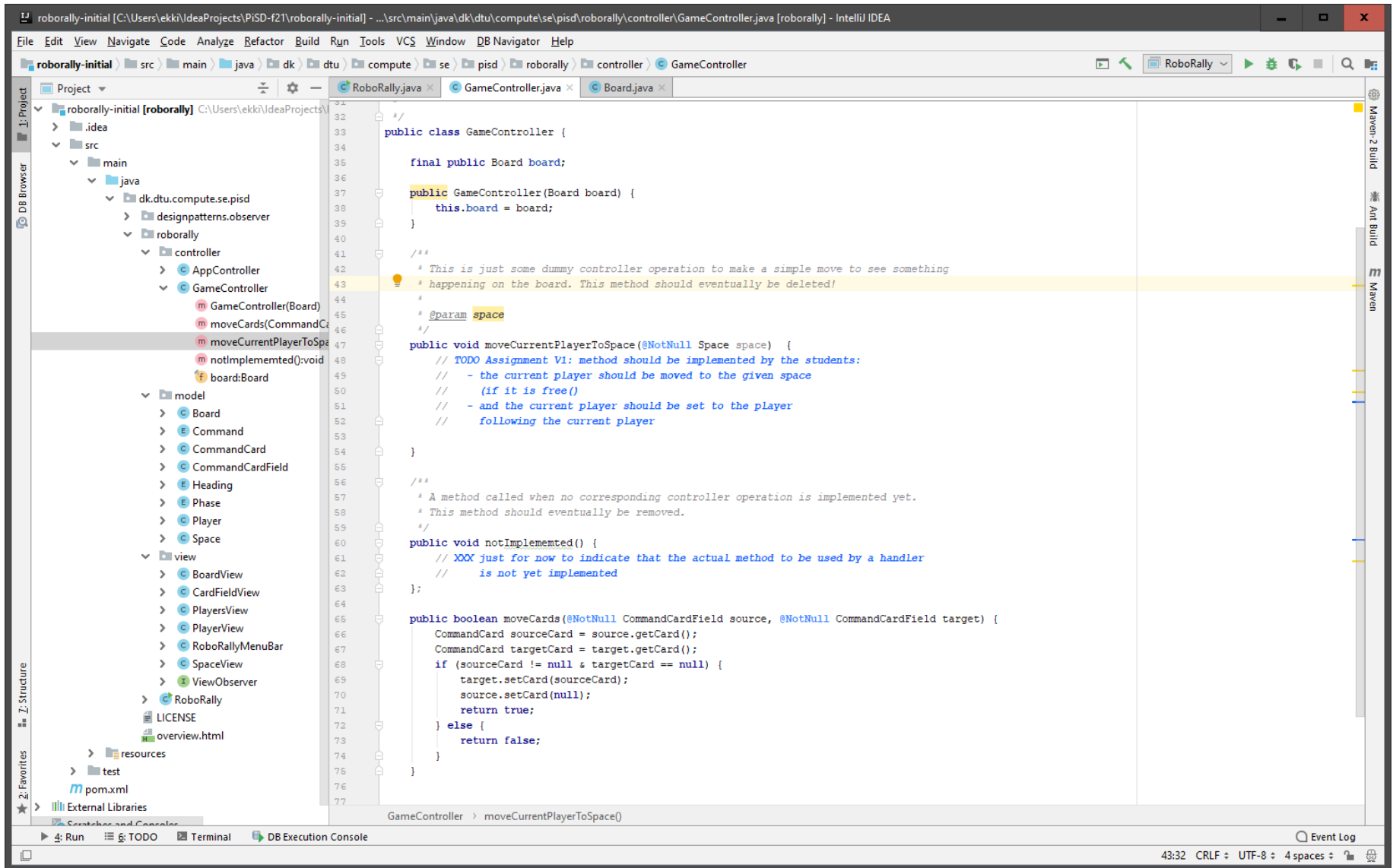
- stores the state (of interest)
- sends notifications

→ diskussion i selve RoboRally-
implementering (senere i live-
session)

■ ConcreteObserver

- Implements the Observer's updating interface to keep its state consistent

Diskussion: Eksempel

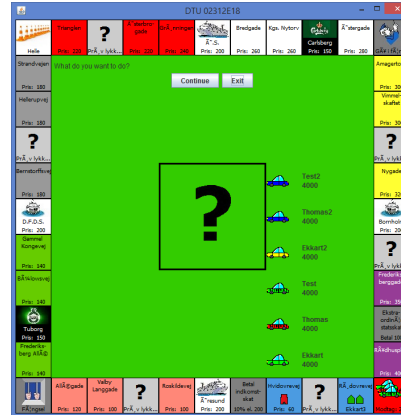
Hvis man gøre det rigtigt er **domæne modeller (model)** og deres implementeringer en fundamental del af den udviklede software

Men der ville være yderlige dele i software:

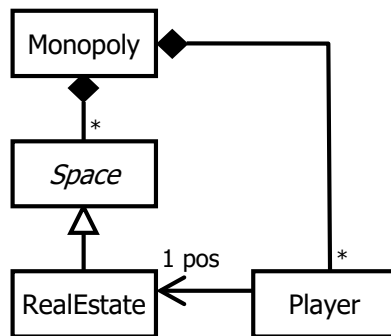
- Delen som viser modellens information til brugeren (**view**)
- Delen som koordinerer med brugeren og implementerer logikken bagved (**controller**);
”implementerer af aktivitetsdiagrammer”

Bemærk: Disse dele af softwaren kan også modelleres, men de skal ikke forveksles med ”model” i forstand af domæne modellen (**hvad**). De kaldes for ”software modeller” (**hvordan**) eller ”design modeller”.

View

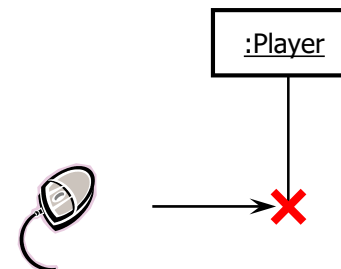

Model

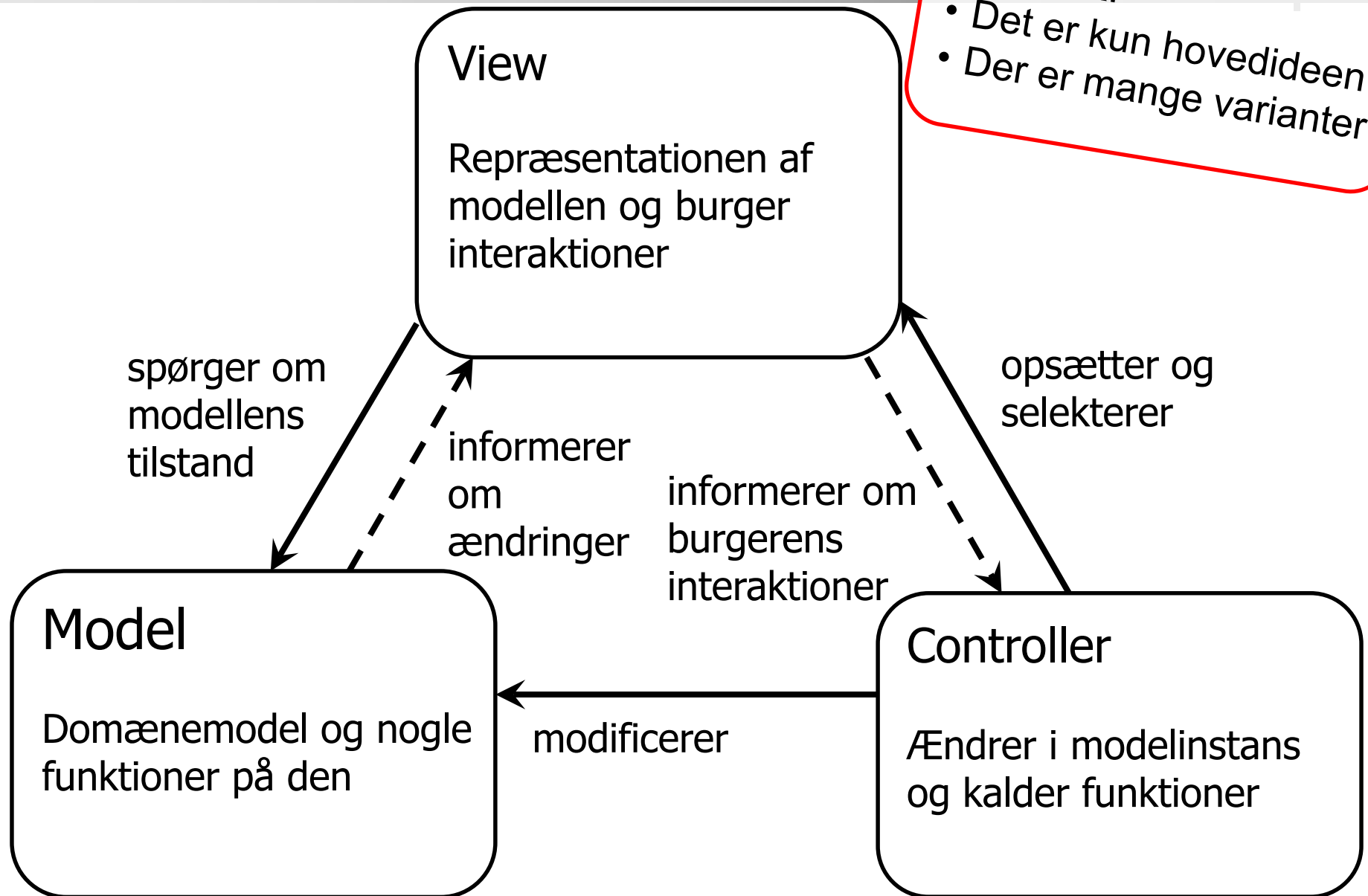
...

Controller

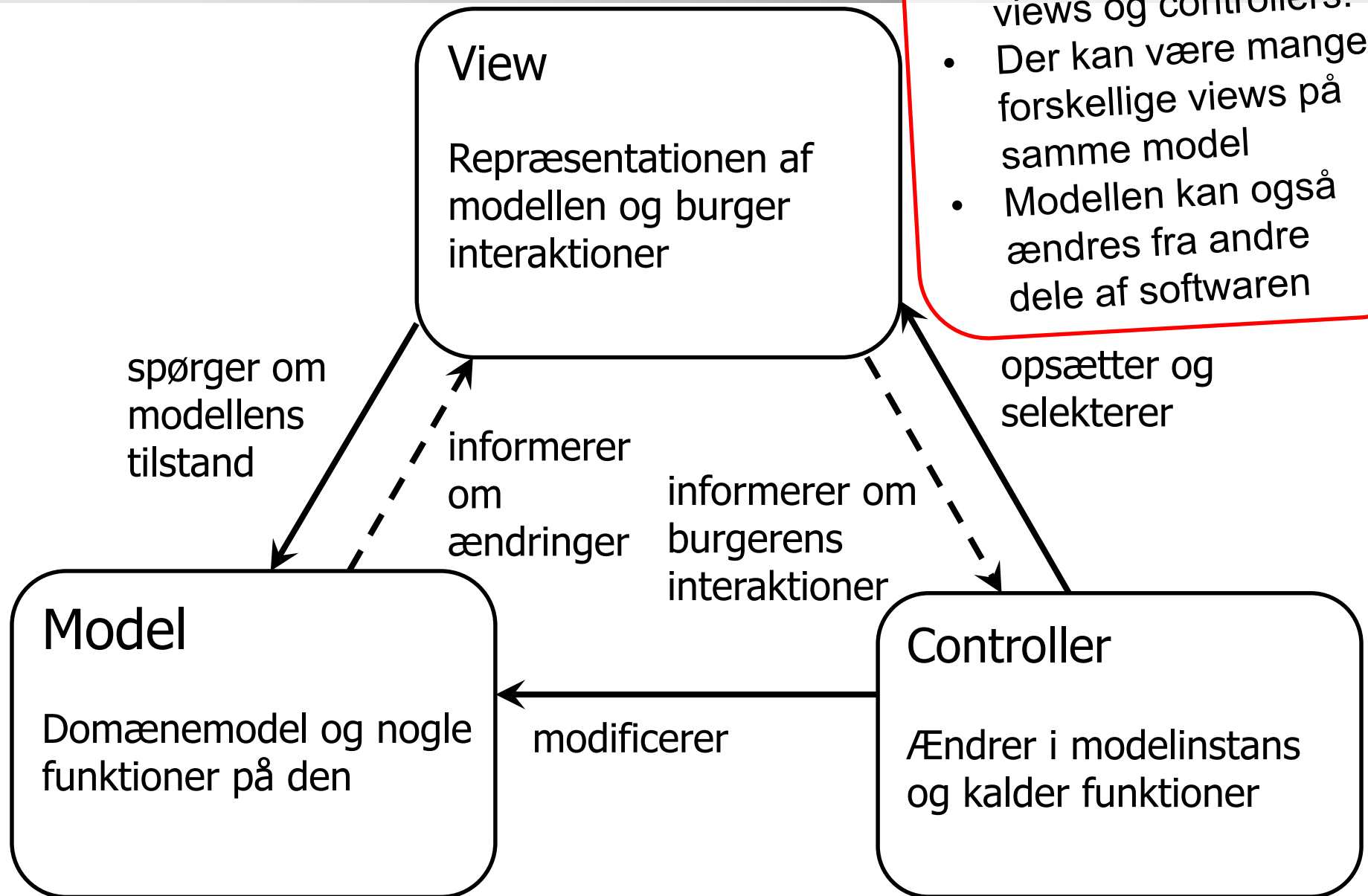

Bemærk:

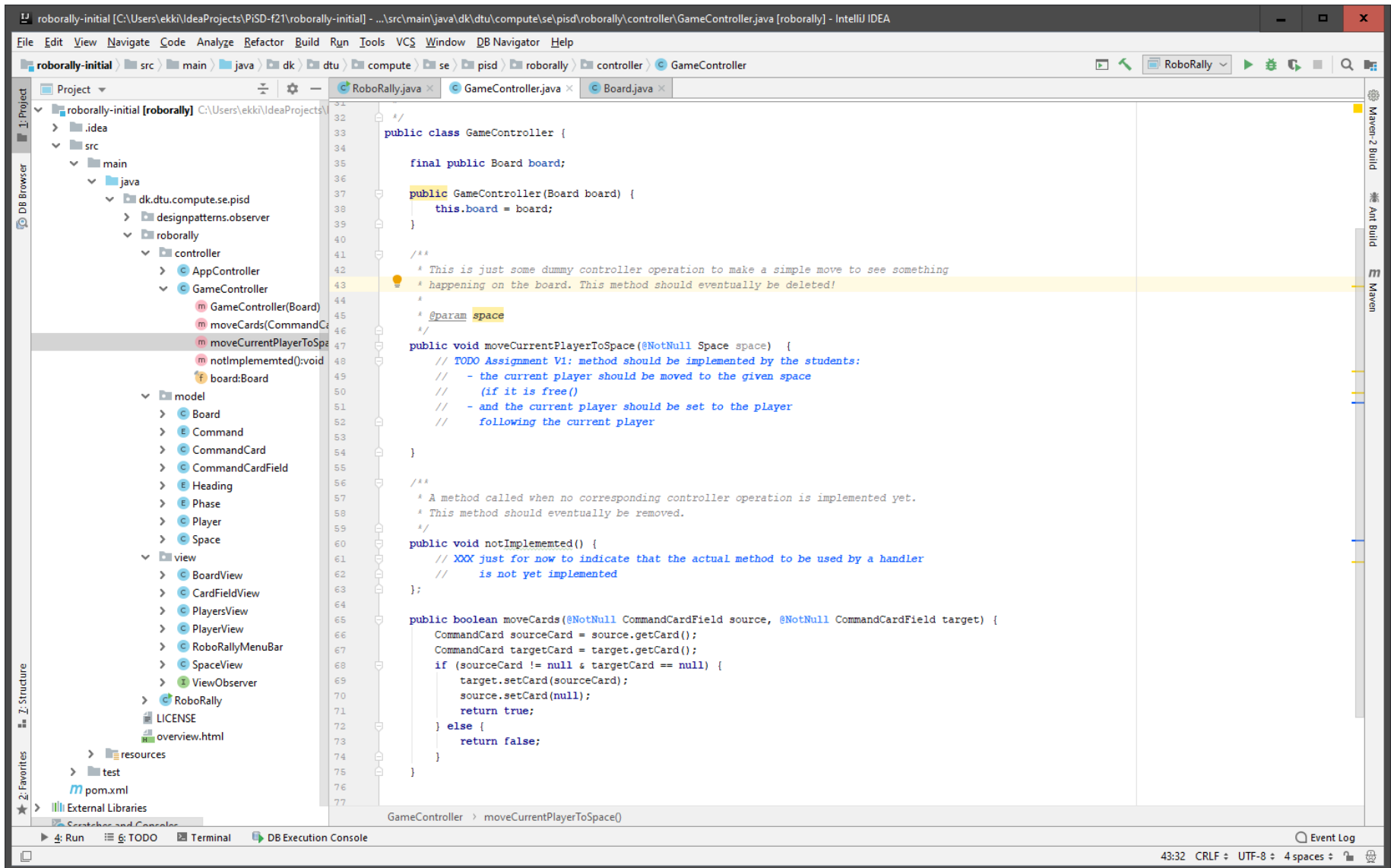
- Det er kun hovedideen
- Der er mange varianter

- Model kender ikke views og controllers!
- Der kan være mange forskellige views på samme model
- Modellen kan også ændres fra andre dele af softwaren

MVC er et designprincip (pattern / arkitektur)
hvordan god software skal være struktureret

- Misbrug ikke GUI'en for at gemme information af selve spillet (all information om spillets tilstand skal gemmes i modellen)
 - Desværre "inviterer" JavaFX til at gemme information i GUI'en! Men det introducerer problemer ...
- Spillets logik (reglerne) skal realiseres kun i softwarens controller (baseret på modellens metoder)
- Aktionen af aktivitetsdiagrammer kan fx. implementeres som metoder, som kan bruges af en eller flere kontroller for at starte disse aktiviteter
- Lav et klart interface for at gemme og indlæse modellen (spillets tilstand), som bliver udløst af softwarens kontroller: Data Access Layer / Data Access Objects

Det vender vi tilbage til mange gange!

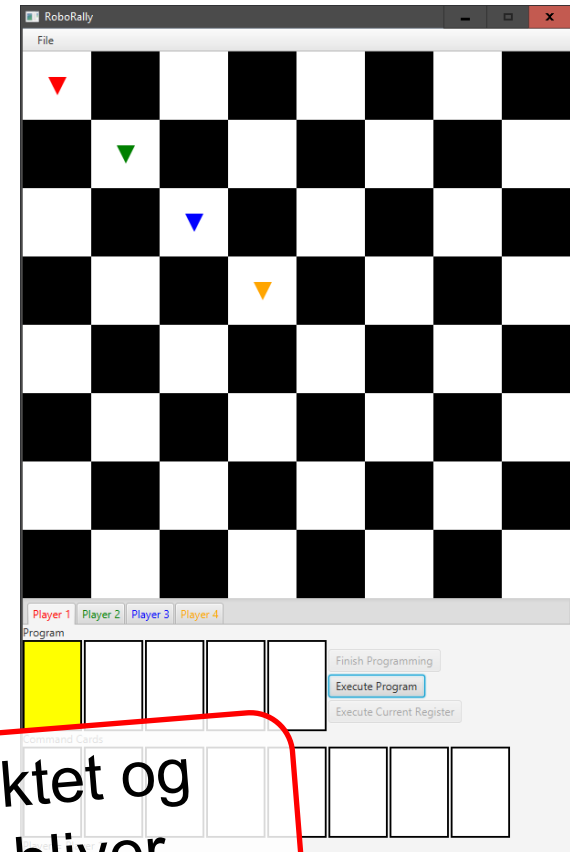
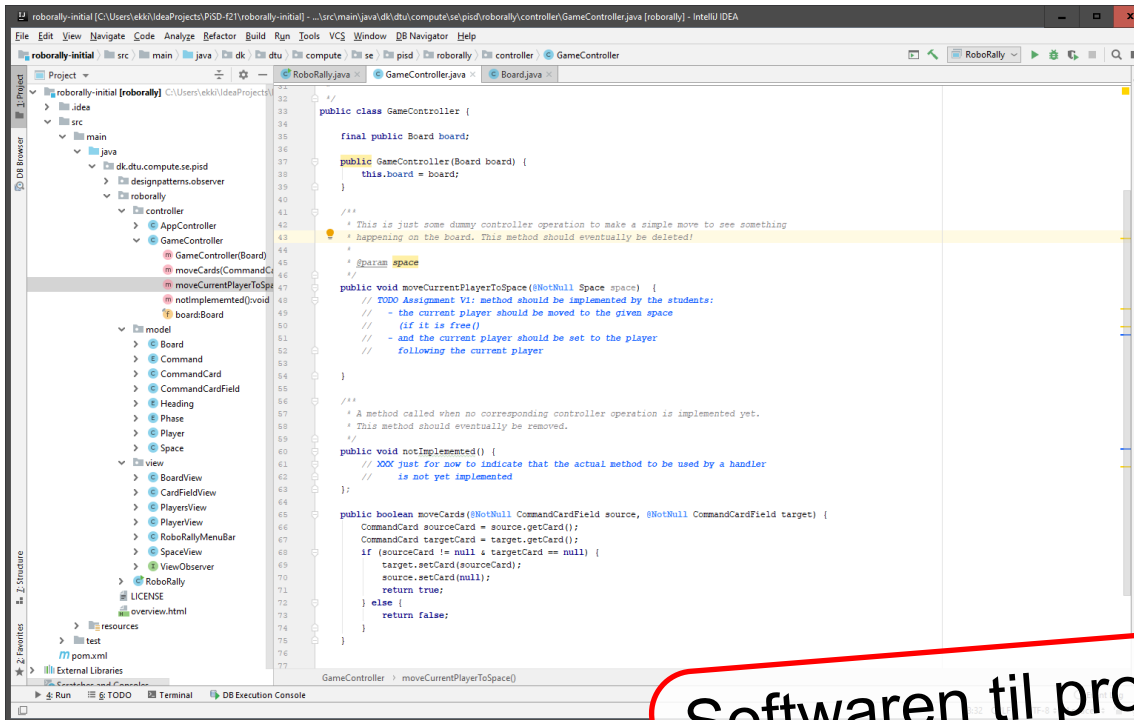
- Forelæsning
 - Introduktion og motivation
 - Software design (overblik) ✓

Resten af opgave skal I klare som hjemmearbejde og vise det næste uge 8.2. / 9.2.).

- Øvelser: Opgave V1
- Projektdiskussion

Bemærk at opgave V1 ikke skal afleveres, men **vises til underviseren/hjælpelærere** næste gang: **V-opgave!**

Se <http://www2.compute.dtu.dk/courses/02324/f21/opgaver/01/>
<http://www2.compute.dtu.dk/courses/02362/f21/opgaver/01/>

Softwaren til projektet og
ideer til løsningen bliver
diskuteret separat.

Meget kort sagt :

- Kig ind eksemplet "roborally-initial" og prøv at forstå dets struktur. Som resultat, skriv JavaDoc kommentarer til alle pakker, klasser og offentlige metoder.
- Programmer funktionalitet så, at brugeren kan klikke på et tomt felt. Derpå flytter sig brikken af den aktuelle spiller til dette felt, og den næste spiller bliver den aktuelle spiller.
- ...

- Statusfeltet skal vise antallet af træk, som spillerne har lavet.
- Sæt jer ind i RoboRally-spillet og lav en liste med vigtige begreber (taksonomi).

Spilleets regler finder man på:

- `https://avalonhill.wizards.com/games/robo-rally`
- `http://media.wizards.com/2017/rules/roborally\_rules.pdf`